

Ankenævnet *for* Forsikring

Den 6. oktober 2021 blev i sag nr. 96494:

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX
XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX
XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

mod

Gjensidige Forsikring
A.C. Meyers Vænge 9
2450 København SV

afsagt

k e n d e l s e :

Forsikringstageren har ulykkesforsikring. I klage af 16/2 2021 til nævnet har klagerens advokat bl.a. anført:

"Forsikringsselskabet har afvist dækning med henvisning til, at min klient skulle have optrådt groft uagtsomt, hvilket ikke kan accepteres.

Der nedlægges derfor følgende

Påstand:

Gjensidige Forsikring tilpligtes at anerkende, at [klagerens] tilskadekomst d. 24. marts 2020 er omfattet af ulykkesforsikringsdækning og ikke skyldes grov uagtsomhed.

Sagsfremstilling:

Ovennævnte ulykke blev anmeldt til min klients ulykkesforsikring hos Gjensidige Forsikring d. 30. marts 2020.

Efter forsikringsselskabets opfordring fremsendte min klient udfyldt anmeldelse til forsikringsselskabet d. 14. maj 2020, hvor min klient forklarede, at hans hånd og underarm havde lidt omfattende skade ifm. rensning af en [landbrugsmaskine]. Således havde min klient mistet sin højre hånd 4. og 5. finger og fået omfattende skader på håndflade og underarm.

Efter forsikringsselskabet opfordring fremsendte min klient d. 19. maj uddybende svar fsva. ulykken. Det blev her bl.a. forklaret, at ulykken var sket ifm., at min klient ville fjerne noget skidt fra et nedløb. Min klient havde endvidere forklaret, at maskinen havde været tændt (men ikke i gang), og at maskinen var blevet brugt af ham igennem de sidste 10 år.

Ankenævnet for Forsikring

2.

96494

Den 17. september afviste forsikringsselskabet dækning med henvisning forsikringsbetingelsernes pkt. 19.14 version 2123001, og at skaden skulle have skyldtes min klients grove uagtsomhed.

Ad grov uagtsomhed

Vurderingen af grov uagtsomhed skal ske ud fra en vurdering af forsikringstagerens skyldgrad og omstændighederne i øvrigt, jf. forsikringsaftalelovens § 18, stk. 2.

Det er i vurderingen afgørende, om skadelidte ved sin adfærd burde have indset, at handlingen/undladelsen indebar en indlysende fare for, at der kunne indtræde en skade, og at den pågældende skade så rent faktisk indtrådte.

I denne sammenhæng er det også værd at være opmærksom på, at retspraksis i talrige eksempler har statueret, at en forsikringstager kan udvise 'en betydelig grad af uagtsomhed' uden, at dækningen bortfalder. Under alle omstændigheder vil dækning kun berettiget kunne afvises i tilfælde af, at adfærden har indebåret en åbenlys fare for de indtrådte skader, jf. Højesterets bemærkninger i U1995.737H.

Grov uagtsomhed foreligger i forsikringsretlig forstand kun i de situationer, hvor skadelidte faktisk har indset forsikringsbegivenhedernes mulige indtræden som følge af den pågældende handle-måde. Se også Michael Wiisbyes artikel om emnet i U1993B.83.

I vurdering af om der er udvist grov uagtsomhed skal der endelig også foretages en proportionalitetsafvejning. Jo værre en skade desto højere grad af uagtsomhed påkræves derfor også, førend at der kan statueres grov uagtsomhed.

Ad bevisbyrden

For god ordens skyld bemærkes det, at i og med at forsikringsselskabet gør gældende, at min klient har udvist en grov uagtsomhed, er det også forsikringsselskabet, der skal løfte bevisbyrden herfor, og denne bevisbyrde har forsikringsselskabet ikke løftet.

oo00oo

Det gøres gældende, at der i nærværende sag ikke er udvist en groft uagtsomhed adfærd af min klient.

Min klient har således ikke haft grund til at indse, at hans handling indebar en indlysende fare for, at han kunne komme til skade.

Det skal understreges, at der udelukkende var tale om en tændt maskine, - altså en maskine hvor strømmen var tilsluttet. Der var således ikke tale om en maskine, der rent faktisk var i gang, og hvor sneglen altså kørte rundt, da min klient stak sin hånd ned til sneglen. Derimod gik sneglen til min klients store overraskelse pludselig i gang, da min klient allerede havde sin hånd tæt på sneglen.

Det er derfor heller ikke korrekt, når forsikringsselskabet udlægger det som om, at maskinen havde været i gang, idet min klient førte sin hånd ned til sneglen. Dette har min klient på intet tidspunkt forklaret.

Det skal således understreges, at der ikke er lighed mellem, at en maskine er tændt, og at sneglen faktisk er i gang.

Af de ovenfor anførte grunde havde han derfor selvfølgelig heller ikke grund til at indse, at der var en indlysende fare ved at føre sin hånd ned til en stillestående snegl, og at dette kunne betyde, at han ville ende med at få sin hånd og underarm revet ind i sneglen med de omfattende skader til følge.

I den forbindelse skal den førnævnte proportionalitetsvurdering også inddrages.

Som følge af skaden har min klient mistet 2 af sine fingre på den ene hånd og lidt betydelig nerveskade, ligesom underarm og håndflade er betydeligt beskadiget. Der er således tale om omfattende skader, som derfor også skærper kravene for, at der kan statueres en groft uagtsom adfærd.

Det skal også bemærkes, at der er tale om en maskine, som min klient havde arbejdet med igennem de sidste 10 år, og som han flere gange igennem årene havde rensset på samme vis som på skadestidspunktet uden nogensinde at være kommet til skade eller at have været tæt herpå. Også af disse grunde havde min klient ikke grund til at indse, at der var en indlysende fare for, at han ved sin adfærd faktisk kunne komme til skade på skadestidspunktet.

I den forbindelse skal der henvises til nævnets afgørelse i sag nr. 88291, hvor nævnet tillagde det afgørende betydning, at klageren forud for skadestidspunktet havde udført samme handling tidligere uden tilskadekomst eller lignende, hvorfor der heller ikke var grund til at klageren måtte have indset, at en maskinrensning ikke kunne ske på samme måde som før.

Der henvises til nævnets afgørelse i sag nr. 57.032, hvori nævnet vurderede, at klageren ikke havde udvist en groft uagtsom adfærd, idet der var tale om en refleksmæssig handling, hvor klageren ikke havde tænkt over at motoren, og klingen burde have været stoppet inden, og på trods heraf førte sin hånd i nærheden af klingen. Dette vel og mærke en klinge, der faktisk var i omdrejning.

Endelig skal det bemærkes, at min klient aldrig havde fået udleveret installations- og brugervejledning fsva. motoren, som forsikringsselskabet anfører efterfølgende skulle være indhentet. Af denne grund har min klient derfor heller ikke haft anledning til at indse en potentiel indlysende fare for, at skaden faktisk kunne opstå.

Sammenfattende gøres det derfor også gældende, at min klient ikke har udvist en groft uagtsomhed adfærd henset til de omstændigheder, at maskinen ikke var i gang men blot tændt, at der aldrig var udleveret installations- eller brugervejledning og endelig at min klient på grund af sit indgående kendskab til maskinen på grund af mange års benyttelse simpelthen ikke havde anledning til at indse, at der var en indlysende fare forbundet med min klients adfærd. Dertil kommer desuden at en proportionalitetsvurdering betyder, at de omfattende skader min klient er blevet udsat for i øvrigt skærper betingelserne for, at det kan komme på tale at diskutere en groft uforsvarlig adfærd.

Det gøres derfor også gældende, at der under alle omstændigheder højst kan komme på tale at statuere, at min klient har udvist simpelt uagtsomhed, men dette fritager ikke forsikringsselskabet for at yde forsikringsdækning.

Ankenævnet for Forsikring

4.

96494

Der gøres opmærksom på, at Arbejdstilsynet som følge af besøg på arbejdspladsen d. 28. oktober 2020 ikke fandt anledning til at melde virksomheden til politiet eller at udstede en bøde.

Under henvisning til ovenstående gøres det derfor gældende, at forsikringselskabet skal tilpligtes at yde forsikringsdækning til min klient."

Selskabet har i brev af 3/3 2021 til nævnet bl.a. redegjort for sagsforløbet og afgørelsen således:

"Vi har modtaget forsikredes klage via Ankenævnet og har gennemgået sagen igen. Vi skal indledningsvis oplyse, at vi ikke har fundet grundlag for en anden afgørelse, hvilket vi skal forklare i det følgende.

Forsikrede, i det følgende kaldet 'klageren', er omfattet af en ulykkesforsikring hos os med gældende forsikringsbetingelser 2123001.

Klagen går på, at klager ifølge dennes advokat ikke har handlet groft uagtsomt, og at vi derfor skal dække skaden.

...

Fakta

Den 14. maj 2020 modtager vi en anmeldelse fra klager. Han oplyser, at han har mistet højre 4. og 5. finger og har fået en skade på håndfladen og underarmen. Det er sket ved, at han har haft hånden i en [landbrugsmaskine] i forbindelse med rensning af denne.

På efterfølgende spørgeskemaer uddyber klager:

Beskriv så udførligt og detaljeret som muligt, hvad der skete.

Startede en [landbrugsmaskine] og ville fjerne noget skidt fra et nedløb og fik dermed hånden i sneglen.

Hvad var efter din mening den direkte årsag til, at skaden skete?

Dumhed/tanketorsk

Var maskinen tændt eller slukket, da skaden skete?

Tændt.

Hvor længe har du brugt/anvendt pågældende maskine?

10 år.

Virkede sikkerheds- og beskyttelsesforanstaltninger på maskinen efter hensigten? Var eventuelle fejl eller mangler på disse årsag til skaden?

Alt var ok.

Brugte du udstyret/maskinen korrekt i forhold til sikkerhedsforskrifter og brugsvejledninger? Er disse overholdt? Hvis nej, Hvorfor ikke?

Nej, jeg skulle selvfølgelig ikke stikke hånden ned, hvor jeg ved at noget kører rundt.

Skete der noget usædvanligt, uventet eller tilfældigt i forbindelse med din håndtering af maskinen?

Nej

Hvad var årsagen til du kom så tæt på maskinen?

Min dumhed

Beskriv hvordan maskinen fungerer?

Billede 1. [Landbrugsmaskinen] som fylder de forskellige indendørs siloer

Beskriv hvordan du brugte maskinen?

[Landbrugsmaskinen] fylder de forskellige siloer med færdigfoder

Hvor på maskinen skete det, at du stak hånde hånden i? Tegn eller vist det på et billede.

I hullet/inspektionslågen på sneglen. Billede 2.

Vi taler med klager den 11. august 2020, hvor han blandt andet oplyser, at han tager røret af, og derved er der ingen sikkerhed. Han stikker så hånden ned, og den kommer til at ligge på sneglen, der er tændt. Han oplyser videre, at der ikke er knivblade, man på grund af kraften fra maskinen, bliver hånden trukket ned og slynges rundt. Han har haft maskinen i 10 år, og han har nok gjort det samme tidligere, oplyser han. Han kan ikke huske, om han er blevet instrueret i maskinen, da han fik den, men tror det ikke.

Samme dag taler vi med en medarbejder (i det følgende benævnt D) fra firmaet [leverandøren af landbrugsmaskinen], hvor klager har købt [landbrugsmaskinen] for at få tilsendt en kopi af brugsanvisningen. Vi får samtidig oplyst, at der altid medfølger en brugsvejledning. D oplyser også, at der er stor kraft i maskinen, og at metallet i [landbrugsmaskinen] med tiden vil blive skarpt som en kødhakker.

Sikkerhedsforskrifterne siger, at strømmen skal afbrydes under enhver form for rengøring eller service på snegle og tilbehør. Hvis strømmen ikke er afbrudt, kan sneglen starte, hvis føleren bliver påvirket. Derudover står der, at snegledelene kan have skarpe kanter, og at man derfor bør benytte arbejdshandsker i størst muligt omfang. Desuden skal det undgås at lade hænder og andre kropsdele glide hen langs kanterne på snegledelene.

Vi vurderer, at skaden er sket ved grov uagtsomhed og kan derfor ikke dække skaden. Vi sender afgørelsen til klager den 17. september 2020.

Den 1. oktober 2020 får vi en klage fra klagers advokat. Klagen får os imidlertid ikke til at ændre vores syn på sagen, så vi fastholder afgørelsen overfor advokaten ved mail den 3. november 2020.

Advokaten sender den 16. december 2020 en klage til vores klageansvarlige enhed. Efter at have gennemgået sagen fastholder også den klageansvarlige enhed afgørelsen.

Vurdering

Klager har tegnet ulykkesforsikring med gældende forsikringsbetingelser 2123001.

Af punkt 19.14 i betingelserne fremgår det, at forsikringen ikke dækker skade, der skyldes grov uagtsomhed.

Vi vurderer, at klager ikke alene har handlet uagtsomt, men også groft uagtsomt. Ved vurderingen lægger vi vægt på, at klager selv har forklaret, at han stikker sin hånd ned i en tændt [landbrugs-maskine] for at fjerne noget skidt, og at sneglen kører rundt, da han stikker hånden ned. På grund af den roterende snegl, trækkes hånden ned og bliver slynget rundt. Han har også oplyst, at han har arbejdet med maskinen længe, og at han nok har gjort det samme før.

Klagers advokat gør gældende, at der var tændt for sneglen, men at den ikke var i gang. Det er vi ikke enige i. Klager har selv oplyst, at 1) han starter [landbrugsmaskinen] og vil derefter fjerne noget skidt, og 2) han stikker hånden ned, så hånden kommer ned at ligge på sneglen, der er tændt, og 3) han ikke burde stikke hånden ned, hvor han ved, at noget kører rundt, og 4) han godt ved, at han har dummet sig, og at han fortryder det.

Vi må derfor lægge klagers første oplysninger til grund for vores afgørelse, hvormed der ikke kan være tvivl om, at sneglen var tændt, og at den kørte rundt.

Klagers advokat gør gældende, at da klager også tidligere har udført samme handling uden tilskadekomst eller lignende, så var der ingen grund til, at han måtte have indset, at en maskinrensning ikke kunne ske på samme måde som før. Han henviser til to ankenævnskendelser, men de kan efter vores opfattelse ikke sammenlignes med den aktuelle sag.

I AK 88291 lægger nævnet vægt på, at det af skadestuejournalen fremgår, at klager troede, at maskinen var stoppet, da han påbegyndte rensningen. Det er ikke tilfældet i den aktuelle sag. Her ved klager tværtimod, at maskinen er tændt, og at sneglen kører rundt.

I AK 57032 lægger nævnet vægt på, at der er tale om en refleksmæssig handling. Klager ville fjerne græs, som havde sat sig fast i udblæsningshullet, og tænkte ikke over, at motoren burde have været stoppet inden. Der står også, at klager måtte være blevet distraheret af børn, der går forbi og hilser, samtidig med at han trækker i græsset. Det er heller ikke tilfældet i den aktuelle sag. Her er der ikke tale om en refleksmæssig handling. Der er her tale om en kontrolleret og planlagt handling, hvor han skal rengøre en [landbrugs-maskine], og hvor han gør det uden at slukke for den først. Han ved, at sneglen er tændt og kører rundt, imens han stikker hånden ned i maskinen.

At klager tidligere har gjort det samme uden skade gør ikke, at handlingen ikke kan betegnes som værende grov uagtsom. Han har arbejdet med maskinen i 10 år og ved, at det er en kraftig maskine.

Klagers advokat gør gældende, at klager aldrig har fået udleveret installations- og brugervejledning for så vidt angår motoren. Det stemmer ikke overens med det, vi har fået oplyst af D fra det firma, hvor klager har købt [landbrugsmaskinen]. Vi har fået oplyst, at ved køb af en [landbrugs-maskine] medfølger der altid en brugsvejledning. I øvrigt er det klagers pligt at orientere sig i og følge brugsvejledningen ved anvendelse af landbrugsmaskiner.

Klagers advokat gør også gældende, at Arbejdstilsynet ikke fandt anledning til at melde virksomheden til politiet eller at udstede en bøde. Dette forhold ændrer dog ikke på den forsikringsretlige vurdering af grov uagtsomhed.

Efter vores opfattelse burde klager have indset, at der var en indlysende fare for skadens indtræden. Han stikker sin hånd ned i en tændt [landbrugsmaskine], som han udmærket er bekendt med farligheden af. Der er tale om en kraftig maskine, som kan forårsage alvorlig personskade.

Klager har tilsidesat forskriften om at afbryde strømmen ved rengøring og service. Der var ingen fejl ved maskinen, og der skete ikke noget usædvanligt, uventet eller tilfældigt i forbindelse med ulykken.

Af disse grunde fastholder vi, at skaden er sket ved grov uagtsomhed.

Vi henviser samtidig til kendelserne i AK 67629 og AK 92440, hvor nævnet har statueret grov uagtsomhed i tilsvarende sager med maskiner."

Klagerens advokat har i brev af 19/3 2021 til nævnet bl.a. anført:

"Selskabet henviser i indlægget til, at min klient ved en telefonsamtale d. 11. august 2020 angiveligt skulle have oplyst nogle nærmere forhold. Dette kan ikke anerkendes, og er i øvrigt også udokumenteret.

Det fastholdes, at maskinen ikke var i gang, - maskinen var blot tændt ensbetydende med, at strømmen var tilsluttet og i den forbindelse bemærkes det også, at selskabet intetsteds har fremlagt dokumentation for, at min klient skulle have oplyst, at maskinen var i gang. Tværtimod har min klient blot oplyst, at maskinen var tændt, og der er naturligvis tale om en væsensforskel. Der er således tale om forsikringsselskabets egen fortolkning.

Selskabet anfører også, at installations- og brugsvejledning altid medfølger ved køb af en maskine fra det pågældende firma. Denne påstand er udokumenteret, ligesom det er udokumenteret, at brugsvejledning faktisk blev medsendt i forbindelse med salget af nærværende maskine.

Det fastholdes endelig, at brugsvejledning aldrig er blevet udleveret til min klient, hvorfor han naturligvis heller ikke har haft mulighed for at sætte sig ind i brugsvejledningen mv."

Selskabet har i brev af 14/4 2021 til nævnet bl.a. anført:

"Advokaten indleder med, at oplysningerne fra telefonsamtalen med klager den 11. august 2020 ikke kan anerkendes og i øvrigt er udokumenteret.

Til orientering vedlægger vi notatet fra telefonsamtalen i sagen til orientering. Som det fremgår af notatet, oplyste klager blandt andet, at han tager røret af og stikker hånden ned, så den kommer til at ligge på sneglen, der er tændt. På grund af kraften fra maskinen, bliver hånden trukket ned og slynget rundt.

Klagers advokat gør gældende, at maskinen blot var tændt ensbetydende med, at strømmen var tilsluttet, men at den ikke var i gang. Vi kan ikke se, at det stemmer med oplysningerne i sagen og hæfter os ved følgende:

- Klager oplyser selv i sin mail fra 19. maj 2020, at han 'startede en [landbrugsmaskine] og ville fjerne noget skidt fra et nedløb og fik dermed hånden i sneglen.'
- Og i samme mail skriver han 'jeg skulle selvfølgelig ikke stikke hånden ned, hvor jeg ved at noget kører rundt.'
- Og på spørgsmålet om, hvad årsagen var til, at han kom så tæt på maskinen, skriver han 'Min dumhed'.
- I telefonsamtalen den 11. august 2020 oplyser klager, at han stikker hånden ned, og den kommer til at ligge på sneglen, der er tændt. På grund af kraften fra maskinen, bliver hånden trukket ned og slynges rundt.

Vi kan ikke tolke det anderledes, end at sneglen rent faktisk kørte rundt, da klager stak hånden ind i maskinen. Ellers ville hånden heller ikke kunne blive suget ned på den måde.

Afslutningsvis henholder klagers advokat sig til, at det er udokumenteret, at det pågældende firma, hvor klager har købt maskinen, altid vedlægger en installations- og brugsvejledning ved et køb. Og at det er udokumenteret, at brugsvejledning faktisk blev medsendt i forbindelse med salget af nærværende maskine. Han fastholder også, at klager aldrig har fået udleveret en installations- og brugsvejledning og derfor heller ikke har haft mulighed for at sætte sig ind i brugsvejledningen m.v.

Da sagsbehandleren talte med [leverandøren af landbrugsmaskinen] den 11. august 2020, fik hun også oplyst, at der altid følger en vejledning/sikkerhedsforskrifter med, når man køber en maskine hos dem, men fik det ikke noteret i sagen. Vi har derfor nu igen kontaktet firmaet ... og fået det bekræftet. Der vil altid følge en vejledning med, når man køber en maskine hos dem. Den er lagt ned sammen med maskinen. Vi vedlægger mail fra [leverandøren af landbrugsmaskinen] dateret 13. april 2021 som dokumentation.

Selv hvis klager ikke skulle have fået vejledningen med, så finder vi ikke, at det ændrer noget. Man bør selv sætte sig ind i sikkerhedsforskrifterne, når man har med en kraftig maskine som denne at gøre. Så er det ekstra vigtigt.

Vi fastholder fortsat vores vurdering af, at skaden er sket ved grov uagtsomhed, da der har været en indlysende fare for personskade. Vi mener i øvrigt også, at der ville være tale om grov uagtsomhed, selvom maskinen ikke havde været i gang. Det er en kraftig maskine, og man skal slukke helt for maskinen, inden man vil rense den, da der ellers er stor risiko for, at man kan komme til skade. Som det netop er sket i dette tilfælde."

Klagerens advokat har i brev af 3/5 2021 til nævnet bl.a. anført:

"Ad sneglen

I anledning af Gjensidiges seneste indlæg afd. 14. april 2021 skal jeg vende tilbage i sagen.

Indledningsvis bemærkes det, at selskabet, efter undertegnedes opfattelse, fortsat ikke har fremlagt telefonnotatet fra den påståede skete telefonsamtale.

Det skal dog uanset fortsat fastholdes, at sneglen og maskinen ikke var i gang, da min klient førte hånden ned til sneglen.

I denne forbindelse skal det oplyses, at der er tale om en maskine, hvor sneglen ikke er i omdrejning konstant, når strømmen er tilsluttet - heller ikke selvom maskinen er tændt, som ellers anført af selskabet.

Der er tale om en maskine, der er opbygget således, at sneglen først går i gang, når føleren aktiveres, - altså når føleren registrerer en genstand eller lignende.

Jeg skal i den forbindelse henvise til den af selskabet fremlagte installations- og brugsvejledning, s.

10, hvoraf følgende også fremgår:

'Hvis strømmen ikke er afbrudt, kan snegle starte, hvis føler bliver påvirket'.

Modsætningsvis kan man derfor også slutte, at sneglen ikke konstant kører, selvom strømmen er tilsluttet, og selvom at maskinen er tændt.

Det er derfor også faktisk forkert når selskabet anfører, at sneglen var i gang, da min klient førte sin hånd ned til sneglen. Sneglen gik således først i gang, da min klient allerede havde hånden ned i den stillestående snegl.

Det bemærkes, at dette i øvrigt også er i fuld overensstemmelse med, hvad min klient tidligere har oplyst forsikringsselskabet, - nemlig at hånden kom til at ligge på sneglen, jf. det af forsikringsselskabet anførte i sine indlæg afd. 14. april og d. 3. marts 2021.

Hvis der var tale om en kørende snegl som anført af selskabet, ville min klient naturligvis slet ikke have haft mulighed for at ligge sin hånd på sneglen.

Opsummeret kan der efter min overbevisning derfor ikke herske nogen tvivl om, at der de facto har været tale om en stillestående snegl på det tidspunkt, hvor min klient førte sin hånd ned til sneglen, og allerede derfor er der heller ikke udvist en groft uforsvarlig adfærd.

Ad installations- og brugsvejledning

Selskabet har med henvisning til en indhentet mail i sagen gjort gældende, at der altid følger en vejledning/sikkerhedsforskrifter med ved køb af den pågældende maskine.

Heroverfor gøres det gældende, at det ikke herved kan betragtes som værende dokumenteret, at der rent faktisk fulgte en vejledning og/eller sikkerhedsforskrifter med ved nærværende køb. Man kan således ikke blot forudsætte, at dette også skete med henvisning til andre tilfælde.

Under alle omstændigheder bør det dog heller ikke tillægges den store betydning, om der faktisk er medfulgt installations- og brugsvejledning eller ej.

Således er det almindeligt kendt, at de færreste faktisk sætter sig ned og slavisk gennemgår installations- og brugsvejledninger.

Det fastholdes derfor først og fremmest, at min klient aldrig har modtaget installations- og brugsvejledning, hvilket i øvrigt heller ikke er dokumenteret, og min klient har som følge heraf heller aldrig haft mulighed for at gennemlæse forskrifterne.

Selvom min klient hypotetisk set faktisk havde modtaget installations- og brugsvejledning ifm. købet, ville det dog uanset ikke kunne statuere en groft uforsvarlig adfærd, at min klient ikke måtte have læst forskrifterne. Det er som anført helt almindeligt, at de færreste mennesker læser disse næsten uanset, hvad der købes, og på trods af at alle mennesker i en ideel verden ville læse sådanne forskrifter til punkt og prikke, er dette altså ikke realiteten i samfundet generelt.

Sammenfattende fastholdes det derfor, at min klient ikke har udvist en groft uforsvarlig adfærd."

Selskabet har i brev af 8/6 2021 til nævnet bl.a. anført:

"Advokaten oplyser, at vi ikke har fremlagt telefonnotatet fra telefonsamtalen. Vi kan godt se, at vi ikke fik sendt det med sidst. Det beklager vi og prøver igen.

Advokaten fastholder, at sneglen og maskinen ikke er i gang, da klager fører hånden ned til sneglen. Han henviser samtidig til side 10 i installations- og brugsvejledningen, hvor der står, at hvis strømmen ikke er afbrudt, kan sneglen starte, hvis føleren bliver påvirket. Han oplyser, at sneglen først går i gang, da klager allerede har sin hånd nede i den stillestående snegl. Han mener også, at det er i fuld overensstemmelse med, at hånden kommer til at ligge på sneglen.

Den forklaring stemmer ikke overens med klagers egne oplysninger. Klager oplyser selv, at han har anvendt [landbrugsmaskinen] i 10 år og selvfølgelig ikke skal stikke hånden ned, hvor han ved, at noget kører rundt. Efter vores opfattelse viser det netop, at sneglen kører rundt, da han stikker hånden ned. Vi har da heller ikke under sagsforløbet hørt noget om, at sneglen står stille, da han stikker hånden ned. Efter vores vurdering kan man i øvrigt ikke konkludere, at sneglen står stille, bare fordi klager oplyser, at hånden kommer ned at ligge på sneglen. Under alle omstændigheder viser det, at han er klar over, at sneglen vil køre rundt, da han stikker hånden ned.

Det er vores vurdering, at selv hvis sneglen står stille, så er det stadig groft uagtsomt at stikke sin hånd ned i en tændt [landbrugsmaskine]. Om sneglen kører rundt eller ej fra starten, ændrer ikke på, at sneglen kører rundt, når hånden stikkes ned. Hvad angår installations- og brugsvejledningen, så mener klagers advokat, at det ikke er dokumenteret, at klager har modtaget denne. Og at selv hvad han havde, så vil man ikke kunne statuere en groft uforsvarlig adfærd, hvis klager ikke måtte have læst forskrifterne. Han henviser samtidig til, at det er helt almindeligt, at de færreste mennesker læser disse, næsten uanset hvad der købes.

I den forbindelse må vi henvise til, hvad vi har fået oplyst af [leverandøren af landbrugsmaskinen]. Når man køber en maskine af dem, følger der altid en vejledning med. Den er pakket ned sammen med maskinen. Det samme gælder, hvis man har købt maskinen af en af deres forhandlere.

Vi er i øvrigt ikke enige med advokaten. Når man arbejder med en stor maskine som den pågældende, så er det ekstra vigtigt at sætte sig ind i sikkerhedsforskrifterne. Det er ikke det samme, som hvis man køber en kaffemaskine, barbermaskine eller andre lignende mindre maskiner. Den pågældende maskine er en meget kraftig landbrugsmaskine, som kan medføre stor personskade, hvis man ikke overholder sikkerhedsforskrifterne. Derfor er det ekstra vigtigt at sætte sig ind i sikkerhedsforskrifterne.

Af disse grunde fastholder vi, at klager har handlet groft uagtsomt."

Ankenævnet for Forsikring

11.

96494

Klagerens advokat har i brev af 29/6 2021 til nævnet bl.a. anført:

"Det bemærkes for god ordens skyld, at der hele vejen igennem sagsforløbet har været fastholdt, at sneglen/maskinen ikke var i gang, ifm. at min klient førte sin hånd til ned sneglen.

Dette er også både gjort gældende i klage til forsikringsselskabet afd. 11. december 2020, klagen til ankenævnet afd. 12. februar 2021, 19. marts 2021 og endelig selvfølgelig ved indlægget afd. 3. maj

2021. Det er derfor faktisk forkert, når forsikringsselskabet anfører det modsatte.

Det skal derfor igen understreges, at sneglen først gik i gang efter, at min klient havde hånden ned i den stillestående snegl, hvilket også er i fuld overensstemmelse med at min klient til forsikringsselskabet har oplyst, at hånden blev lagt på sneglen. Dette bør derfor kunne lægges til grund af ankenævnet.

Samtidig bemærkes det, at der intet hold er i, at min klient skulle have været klar over, at sneglen ville køre rundt, når han førte hånden ned til sneglen, som anført af forsikringsselskabet. Således går sneglen først i omdrejning når føleren aktiveres, og det kan oplyses, at føleren er placeret i bunden/enden af en lodret snegl, som leder materialer videre op til den vandrette snegl. Det var den vandrette snegl som min klient førte sin hånd ned til, og her var der altså ingen føler i nærheden. Årsagen til at sneglen gik i gang, må derfor også have skyldtes, at restmaterialer eller andet har aktiveret føleren i bunden af den lodrette snegl.

Min klient havde derfor absolut ingen grund til at forvente, at sneglen pludselig gik i gang, idet dette altså påkrævede en føleraktivering et helt andet sted i maskinen end der, hvor min klient førte sin hånd ned.

Af de ovenfor anførte årsager fastholdes det derfor, at min klient ikke har udvist en groft uforsvarlig adfærd."

Selskabet har i brev af 5/7 2021 til nævnet bl.a. anført:

"Advokaten beder ankenævnet lægge til grund for afgørelsen, at sneglen ikke kørte rundt, da han tog hånden derned.

Efter vores opfattelse stemmer det ikke overens med de oplysninger, vi tidligere har fået af skadelidte, og vi henviser til vores tidligere svar fra 24. februar og 7. juni 2021.

Selv hvis sneglen ikke kørte rundt, da klager stak sin hånd ned, så vurderer vi som tidligere oplyst stadig, at skaden er sket ved grov uagtsomhed.

Advokaten oplyser videre, at føleren sidder i bunden af sneglen, og sneglen derfor ikke blev aktiveret ved, at klager stak sin hånd ned til sneglen. Han mener derfor, at restmaterialer eller andet har aktiveret føleren.

Dette ændrer ikke ved vores vurdering. Vi lægger stadig vægt på følgende:

- Klager starter [landbrugsmaskinen]

- Klager vil derefter fjerne noget skidt fra et nedløb og stikker sin hånd ned i den tændte [landbrugsmaskine]
- Det er en kontrolleret og planlagt handling
- Klager skriver selv, at han ikke burde stikke hånden ned, hvor han ved, at noget kører rundt
- Klager ved godt selv, at han har dummet sig, og han fortryder det
- Der er tale om en kraftig landbrugsmaskine/..., som kan forårsage alvorlig personskaade, hvilket denne sag desværre viser Klager er godt bekendt med maskinen, idet han har haft den i 10 år
- Selv hvis sneglen ikke kørte rundt, så viser denne sag, at uanset hvor føleren sidder, så kan sneglen gå i gang, hvis man ikke slukker for strømmen, som man skal
- Klager har tilsidesat sikkerhedsforskriften om at afbryde strømmen ved rengøring og vedligehold

Vi fastholder derfor vores tidligere afgørelse og fastholder, at skaden er sket ved grov uagtsomhed."

Nævnet har fået forelagt bilag fra sagen, hvoraf nogle gengives nedenfor. Af skadeanmeldelse af 14/5 2020 til selskabet fremgår bl.a.:

"Hvordan skete ulykken?

Højre hånd i [landbrugsmaskine] ved rensning af denne.

Hvilken personskaade er sket, eventuelt diagnose?

4. og 5. finger på højre hånd er fjernet samt der er skade på håndflade og underarm."

Af selskabets mail af 18/5 2020 til klageren fremgår bl.a.:

"For at jeg kan vurdere, om hændelsen er omfattet af ulykkesforsikringen, har jeg brug for nogle flere oplysninger. Jeg beder dig derfor besvare spørgsmålene nedenunder.

1. Beskriv så udførligt og detaljeret som muligt, hvad der skete.
2. Hvad var efter din mening den direkte årsag til, at skaden skete?
3. Var alle sikkerhedsforskrifter overholdt?
4. Var der andre personer indblandet i eller direkte skyld i uheldet? Hvis ja, bedes de nærmere omstændigheder venligst beskrives.
5. Var maskinen tændt eller slukket, da skaden skete?
6. Hvilken maskine er der tale om (Mærke og model)?
7. Hvor længe har du brugt/anvendt pågældende maskine?
8. Bruger du sikkerhedsudstyr i forbindelse med håndtering af maskinen?
9. Virkede sikkerheds- og beskyttelsesforanstaltninger på maskinen efter hensigten? Var eventuelle fejl eller mangler på disse årsag til skaden?
10. Brugte du udstyret/maskinen korrekt i forhold til sikkerhedsforskrifter og brugsvejledninger? Er disse overholdt? Hvis nej, Hvorfor ikke?
11. Skete der noget usædvanligt, uventet eller tilfældigt i forbindelse med din håndtering af maskinen?

Ankenævnet for Forsikring

13.

96494

12. Hvad var årsagen til du kom så tæt på maskinen?
13. Er skaden anerkendt af Arbejdsskadestyrelsen?
14. Har arbejdstilsynet været ude på arbejdspladsen i forbindelse med ulykken?
15. Har arbejdstilsynet givet nogle påbud til din arbejdsplads efter hændelsen?
16. Eventuelle yderligere kommentarer?"

Af klagerens besvarelse af selskabets spørgsmål fremgår bl.a.:

- "1. Startede en [landbrugsmaskine] og ville fjerne noget skidt fra et nedløb og fik dermed hånden i sneglen.
2. Dumhed/tanketorsk
3. Ja
4. Nej
5. Tændt.
6. [Landbrugsmaskine], Mærke ...
7. 10 år.
8. Nej
9. Alt var ok.
10. Nej, jeg skulle selvfølgelig ikke stikke hånden ned, hvor jeg ved at noget kører rundt.
11. Nej
12. Min dumhed
13. Nej
14. Nej
15. Nej
16. En ulykke som ikke må ske, men som sker fordi man ikke tænker sig om."

Af selskabets mail af 6/8 2020 til klageren fremgår bl.a.:

- "For at jeg kan vurdere, om hændelsen er omfattet af ulykkesforsikringen, har jeg brug for yderligere oplysninger og billeder. Jeg beder dig derfor besvare spørgsmålene nedenunder.
- Beskriv hvordan maskinen fungerer?
 - Beskriv hvordan du brugte maskinen?
 - Hvor på maskinen skete det, at du stak hånden i? Tegn eller vist det på et billede.
 - Sidder der knive der hvor stikker højre hånd ind, eller er det et sug?
 - Var det indlysende for dig det var farligt, og der var en stor risiko for, at du kom til skade?
 - Beskriv nærmere hvilken skader der er sket på højre hånd?
 - Venligst vedhæft billeder af maskinen og et link til den konkrete maskine smat konkret modelnummer.
 - Eventuelle yderligere kommentarer?"

Af klagerens besvarelse af selskabets spørgsmål fremgår bl.a.:

- "1. Billede 1. [Landbrugsmaskine] som fylder de forskellige indendørs siloer
2. [Landbrugsmaskinen] fylder de forskellige siloer med færdigfoder

3. I hullet/inspektions lågen på sneglen. Billede 2.
4. Nej. Det er en snegl
5. Svært at svare på, man gør jo ikke sådan noget bevist
6. Skaden på hånden. Billede 3-4-5-6-7.
7. Snegleritleren er fra [leverandøren af landbrugsmaskinen]. Billede 8.
8. Som sagt gør man ikke sådan noget bevist. Det er jo fordi man ikke tænker sig om, eller uopmærksom et øjeblik."

Af selskabets telefonnotat af 11/8 2020 fra samtale med klageren fremgår bl.a.:

"Modtaget billeder & svar på spørgsmål - Afventer journal

Ringer til Skl., da jeg har yderligere spørgsmål. Han har svaret på mine spørgsmål og vedhæftet nogle billeder.

Skl. oplyser at han er udfordret med at skrive da han normal bruger højre hånd og nu er han nødt til at bruge venstre, hvilket er svært for ham.

Jeg forklare Skl. at grunden til at jeg spørger så meget og undersøger sagen, er fordi jeg er nødt til at se om der er dækning eller om der er talt om GU. Skl. tager det pænt og ved godt at han har dummet sig. Han siger, at han er fortryder det.

Talt med Skl. om:

- Billede 2 af maskinen som Skl. har sendt. Jeg beder Skl. forklare hændelsen og han oplyser: Han har taget røret af og derved er der ingen sikkerhed. Han stikker så hånden ned og hånden kommer ned at ligge på sneglen der er tændt. Han siger at der sidder ikke knivblade, men at pga. kraften fra maskinen, bliver hånden trukket ned og slynget rundt.

- Spørg om han har gjort sådan før? Han trækker på det og siger tøvende, at det har han nok gjort før

- Han har været ... i over 50 år og har arbejdet med maskinen længe.

- Hvor gammel er maskinen? Maskinen er fra 2010 / 10 år gammel

- Er der modelnummer? Nej

- Blev han instrueret i maskinen, da han fik den? Det kan han ikke huske, men det tror han ikke, at han har fået."

Af selskabets telefonnotat af 11/8 2020 fra samtale med leverandøren af landbrugsmaskinen fremgår bl.a.:

"Ringer og snakker med det firmaet ..., som Skl. har købt maskinen ([landbrugsmaskinen]) igennem. Jeg spørger, om der er nogle sikkerhedsforskrifter på papir, som jeg kan få tilsendt. Det er der og 'D' (vi har slettet navnet) fra [leverandøren] vil maile det til mig! Hvis jeg har yderligere spørgsmål til maskinen, kan jeg kontakte ham.

Ankenævnet for Forsikring

15.

96494

Jeg spørg ind til det sted hvor Skl. har stikket hånden ind. 'D' (vi har slettet navnet) forklare, at det er korrekt, der er meget kraft ned i maskinen. Med tiden vil metallet i [landbrugsmaskinen] blive skarpt som en kødhakker."

Af mail af 13/4 2021 fra leverandøren af landbrugsmaskinen til selskabet fremgår bl.a.:

"Jeg kan hermed bekræfte, at når vi leverer en komplet [landbrugsmaskine], så følger der altid en installations og brugsvejledning med, som er inkl. sikkerhedsforskrifter."

Af installations- og brugsvejledning til landbrugsmaskinen fremgår bl.a.:

"Sikkerhed Skarpe kanter

...

Snegledelene kan have skarpe kanter. Der skal derfor bruges arbejdshandsker i størst muligt omfang. Desuden skal det undgås at lade hænder og andre kropsdele glide hen langs kanterne på snegledelene.

- Hvis sneglen opsættes ved befærdet gangareal, skal kanter og hjørner afdækkes.
- Gangareal skal opmærkes tydeligt i passende afstand fra sneglen, så man ikke tilfældigt rammer sneglen ved passage.
- Alle roterende akselender skal afskærmes.

...

Vedligehold Rengøring

Strømmen skal afbrydes under enhver form for rengøring eller service på snegl og tilbehør.

NB

Hvis strømmen ikke er afbrudt, kan snegle starte, hvis føler bliver påvirket.

- Sneglen rengøres med kost, børste eller trykluft. Det kan støve, så passende sikkerhedsværn /udstyr skal anvendes.
- Ved rengøring afbrydes strømmen til alt elektrisk udstyr.
- BEMÆRK! Snegledelene kan have skarpe kanter. Det anbefales derfor at bruge arbejdshandsker i størst muligt omfang, samt undgå at lade hænder og andre kropsdele glide hen langs kanterne på snegledelene."

Af risikovurdering af landbrugsmaskinen fremgår bl.a.:

"Bilag nr.: 1.2.1

1. Risiko: Såfremt strømmen ikke afbrydes, er der klemningsfare, hvis sneglen starter, imens personer arbejder med sneglen.
2. Løsning: Der skal monteres en afbryder, som afbryder strømmen til sneglens motor.
3. Advarsel: Piktogram på sneglen, som oplyser, at strømmen skal afbrydes under vedligehold/rengøring."

Af forsikringsbetingelserne fremgår bl.a.:

"19. Forsikringen dækker ikke

...

19.14

Skade der skyldes tilskadekomnes grove uagtsomhed eller selvforskyldte beruselse, herunder påvirkning af narkotika eller andre lignende stoffer. Dette gælder uanset tilskadekomnes sindstilstand eller tilregnelighed. Eventuel dødsfaldserstatning bliver dog udbetalt, hvis der efterlades ægtefælle eller umyndige børn, og forsikringen har været i kraft i mindst 1 år."

Nævnet udtaler:

Klageren mistede 4. og 5. finger på højre hånd og fik omfattende skader på håndfladen og underarmen i forbindelse med rensning af en kornsnegl (landbrugsmaskine) den 24/3 2020. Selskabet har afvist dækning med henvisning til grov uagtsomhed.

Klageren ønsker forsikringsdækning, idet han ikke har udvist grov uagtsomhed. Han har oplyst, at maskinen alene var tændt, og at sneglen ikke kørte rundt, da han stak hånden ned for at rense maskinen. Sneglen gik først i gang efter, at han havde hånden nede ved den stillestående snegl. Sneglen går først i omdrejning, når en føler aktiveres, og føleren er placeret i bunden/enden af en lodret snegl, som leder materialer videre op til den vandrette snegl. Det var den vandrette snegl, som klageren førte sin hånd ned til, og her var der ingen føler i nærheden. Årsagen til at sneglen gik i gang, må derfor være, at restmaterialer eller andet har aktiveret føleren i bunden af den lodrette snegl. Klageren havde ikke grund til at indse, at handlingen indebærer en indlysende fare for, at han kunne komme til skade. Han har oplyst, at han ikke fik udleveret installations- og brugervejledning.

Selskabet har anført, at klageren har forklaret, at han stak sin hånd ned i en tændt landbrugsmaskine for at fjerne noget skidt, at sneglen kørte rundt, og at hånden blev trukket ned og slynget rundt på grund af den roterende snegl. Selv hvis sneglen ikke kørte rundt, da klageren stak sin hånd ned, har klageren handlet groft uagtsomt, idet klageren har tilsidesat forskriften om at afbryde strømmen ved rengøring og service. Selskabet har anført, at klageren har arbejdet med maskinen længe, og at leverandøren af landbrugsmaskinen har oplyst, at der blev udleveret installations- og brugervejledning.

Klageren har den 19/5 2020 besvaret selskabets spørgsmål af 18/5 2020 med følgende:

"1. Beskriv så udførligt og detaljeret som muligt, hvad der skete. Startede en [landbrugsmaskine] og ville fjerne noget skidt fra et nedløb og fik dermed hånden i sneglen. 2. Hvad var efter din mening den direkte årsag til, at skaden skete? Dumhed/tanketorsk. 3. Var alle sikkerhedsforskrifter overholdt? Ja. ... 5. Var maskinen tændt eller slukket, da skaden skete? Tændt. ... 7. Hvor længe har du brugt/anvendt pågældende maskine? 10 år. ... 9. Virkede sikkerheds- og beskyttelsesforanstaltninger på maskinen efter hensigten? Var eventuelle fejl eller mangler på disse årsag til skaden? Alt var ok. 10. Brugte du udstyret/maskinen korrekt i forhold til sikkerhedsforskrifter og brugsvejledninger? Er disse overholdt? Hvis nej, Hvorfor ikke? Nej, jeg skulle selvfølgelig ikke stikke hånden ned, hvor jeg ved at noget kører rundt. 11. Skete der noget usædvanligt, uventet eller tilfældigt i forbindelse med din håndtering af maskinen? Nej".

Klageren har besvaret selskabets spørgsmål af 6/8 2020 med følgende:

"3. Hvor på maskinen skete det, at du stak hånde hånden i? Tegn eller vist det på et billede. I hullet/inspektionslågen på sneglen. Billede 2. ... 5. Var det indlysende for dig det var farligt, og der var en stor risiko for, at du kom til skade? Svært at svare på, man gør jo ikke sådan noget bevist".

Af selskabets telefonnotat af 11/8 2020 fra samtale med klageren fremgår det, at "-Billede 2 af maskinen som Skl. har sendt. Jeg beder Skl. forklare hændelsen og han oplyser: Han har taget røret af og derved er der ingen sikkerhed. Han stikker så hånden ned og hånden kommer ned at ligge på sneglen der er tændt. Han siger at der sidder ikke knivblade, men at pga. kraften fra maskinen, bliver hånden trukket ned og slynget rundt. -Spørg om han har gjort sådan før? Han trækker på det og siger tøvende, at det har han nok gjort før. - Han har været ... i over 50 år og har arbejdet med maskinen længe. ... -Blev han instrueret i maskinen, da han fik den? Det kan han ikke huske, men det tror han ikke, at han har fået".

Ankenævnet for Forsikring

18.

96494

Det fremgår af selskabets telefonnotat af 11/8 2020 fra samtale med leverandøren af landbrugsmaskinen, at "jeg spørg ind til det sted hvor Skl. har stikket hånden ind. 'D' (vi har slettet navnet) forklare, at det er korrekt, der er meget kraft ned i maskinen. Med tiden vil metallet i [landbrugsmaskinen] blive skarpt som en kødhakker".

Af mail af 13/4 2021 fra leverandøren af landbrugsmaskinen til selskabet fremgår det, at "jeg kan hermed bekræfte, at når vi leverer en komplet [landbrugsmaskine], så følger der altid en installations- og brugsvejledning med, som er inkl. sikkerhedsforskrifter".

Af forsikringsbetingelsernes punkt 19.14 fremgår det, at forsikringen ikke dækker skade der skyldes klagerens grove uagtsomhed.

Efter en gennemgang af sagen finder nævnet, at der består en sådan usikkerhed om bedømmelsen af de fremkomne faktiske oplysninger, at nævnet finder det rettest at afvise at behandle klagen, jf. vedtægternes § 4, stk. 3, nr. 3.

Nævnet har blandt andet lagt vægt på, at det ikke foreligger entydigt oplyst, hvorledes landbrugsmaskinen nærmere fungerede, herunder funktionaliteten og placeringen af den omtalte føler, eller om landbrugsmaskinens snegl rent faktisk var i omdrejninger, da klager stak sin hånd ind, og blev påført de meget omfattende skader på hånd og underarm.

Som følge heraf

b e s t e m m e s :

Nævnet afviser at behandle klagen.

Klagegebyret tilbagebetales.

Peter Thønnings

Ankenævnet *for* Forsikring

19.

96494

Udskriftens rigtighed bekræftes

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'Carsten Sennels', written in a cursive style.

Carsten Sennels